

BosniaandHerzegovina
FederationofBosniaandHerzegovina

CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-04-23567-2/24
Sarajevo, 18.04.2024. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), a u vezi sa članom 13. stav (1) tačka 12) Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/10 i 75/13) Vlada Kantona Sarajevo, na **21. sjednici održanoj 18.04.2024. godine**, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o snabdjevenosti Kantona Sarajevo lijekovima i sanitetskim materijalom u 2023. godini sa osvrtom na implementaciju Liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kroz funkcionisanje Mreže farmaceutske djelatnosti - apoteka, sa prijedlogom mjera i aktivnosti.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, na nadležno odlučivanje.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo zdrastva Kantona Sarajevo,
6. Evidencija,
7. A r h i v a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY

Prijedlog

Na osnovu člana 13. tačka b. i člana 18. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), saglasno članu 13. tačka 12. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) te na osnovu člana 120. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br: 41/12 – Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 17/22-Ispravka) Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ godine, povodom razmatranja Izvještaja o snabdjevenosti Kantona Sarajevo lijekovima i sanitetskim materijalom u 2023. godini sa osvrtom na implementaciju Liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kroz funkcionisanje Mreže farmaceutske djelatnosti- apoteka, sa prijedlogom mjera i aktivnosti, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvještaj o snabdjevenosti Kantona Sarajevo lijekovima i sanitetskim materijalom u 2023. godini sa osvrtom na implementaciju Liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kroz funkcionisanje Mreže farmaceutske djelatnosti- apoteka, sa prijedlogom mjera i aktivnosti.

**Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo**

Broj:
Sarajevo, _____ 2024.godine

Elvedin Okerić

O B R A Z L O Ž E N J E

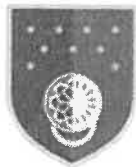
I P R A V N I O S N O V

Na osnovu člana 13. tačka b. i člana 18. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), saglasno članu 13. tačka 12. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) te na osnovu člana 120. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br: 41/12 – Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 17/22-Ispravka).

II R A Z L O Z I Z A D O N O Š E N J E

Saglasno članu 13. tačka 12. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) utvrđena je društvena briga za zdravlje na nivou kantona u okviru koje je ostvarivanje prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, te praćenju provođenja, zaštiti i unaprijeđenju prava za ostvarivanje zdravstvene zaštite u koje spada i snabdjevanje sa lijekovima i medicinskim sredstvima.

S tim u vezi, u Kantonu Sarajevo se u primarnom nivou zdravstvene zaštite, kontinuirano prati apotekarska djelatnost, odnosno snabdjevenost stanovništva sa lijekovima i medicinskim sredstvima i redovno izvještava Vlada odnosno Skupština Kantona Sarajevo.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Health

I Z V J E Š T A J

O SNABDJEVENOSTI KANTONA SARAJEVO LIJEKOVIMA I SANITETSKIM MATERIJALOM U 2023. GODINI SA OSVRTOM NA IMPLEMENTACIJU LISTE LIJEKOVA KOJI SE PROPISUJU I IZDAJU NA TERET SREDSTAVA OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA KROZ FUNKCIONISANJE MREŽE FARMACEUTSKE DJELATNOSTI - APOTEKA, SA PRIJEDLOGOM MJERA I AKTIVNOSTI

1. Uvod

Farmaceutska djelatnost, u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/10), obavlja se u slijedećim organizacionim oblicima:

- apotekama zdravstvenim ustanovama, u svim oblicima svojine, i njihovim ograncima i depoima,
- bolničkim apotekama,
- apotekama u privatnoj praksi.

Apotekarska djelatnost kao dio zdravstvene djelatnosti se obavlja na svim nivoima zdravstvene zaštite i osigurava:

- snabdijevanje lijekovima, medicinskim sredstvima, herbalnim lijekovima i herbalnim supstancama, homeopatskim lijekovima, dječjom hranom i dječijom opremom, kao i dijetetskim proizvodima, kozmetičkim i drugim sredstvima za njegu i očuvanje zdravlja stanovništva, zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika koji obavljaju privatnu praksu lijekovima i medicinskim sredstvima.
- izrada magistralnih i galenskih lijekova
- savjetovanje u vezi pravilne primjene lijekova, medicinskih sredstava, herbalnih i homeopatskih lijekova, kozmetičkih i dijetetskih proizvoda u cilju zdravlja i sprečavanje bolesti, te pružanje dodatnih usluga u svrhu provođenja preventivnih mjera za očuvanje i zaštitu zdravlja stanovništva, a koje podrazumijevaju mjerenja određenih parametara koje pacijenti mogu i samostalno odrediti u postupku samokontrole, pri čemu ove usluge imaju savjetodavni karakter i ne pružaju se u svrhu postavljanja dijagnoze kao što su mjerenje šećera u krvi, krvnog pritiska, težine i sl.
- analizu propisivanja lijekova i praćenje upotrebe lijekova, praćenje efikasnosti, bezbjednosti i ekonomičnosti terapije u cilju racionalnog propisivanja i upotrebe lijekova.

Farmaceutska djelatnost na Kantonu Sarajevo je organizovana kroz primarnu zdravstvenu zaštitu (apoteke); bolnički nivo zdravstvene zaštite (bolničke apoteke, kliničke apoteke) i organizacione jedinice ustanova za snabdijevanje lijekovima i njihovu primjenu.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je tokom 2023.godine, u okviru svojih nadležnosti pratilo snabdjevenost Kantona Sarajevo sa lijekovima i medicinskim sredstvima za lijekove koji se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

2. Organizacija farmaceutske službe u Kantonu Sarajevo u toku 2023. godine

Na području Kantona Sarajevo, farmaceutska djelatnost, odnosno izdavanje lijekova na recept se obezbjeđivalo u okviru 179 apoteka - 40 poslovnih jedinica u sastavu JU Apoteke Sarajevo čiji je osnivač Kanton Sarajevo i 139 jedinica privatnog sektora od čega su 27 privatnih apoteka i 112 Privatnih zdravstvenih ustanova sa ograncima i depoima.

Opština	PRIVATNE APOTEKE 2023	PZU I OGRANCI I DEPOI 2023	JU APOTEKE SARAJEVO 2023	UKUPNO 2023
Centar	7	20	9	36
Hadžići	2	6	1	9
Ilidža	5	16	2	23
Ilijaš	0	4	2	6
Novi Grad	4	33	8	45
Novo Sarajevo	6	16	9	31
Stari Grad	0	11	6	17
Trnovo	0	0	1	1
Vogošća	3	6	2	11
UKUPNO:	27	112	40	179

Pravilnikom o bližim uvjetima u pogledu prostora, opreme i kadra, kriterijima za osnivanje i obavljanje apotekarske djelatnosti u svim organizacionim oblicima, kao i načinu i postupku njihove verifikacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 44/12, 23/13, 27/14 i 36/19) utvrđeni su demografski i geografski kriteriji putem kojih se utvrđuje potreban broj apoteka za područje kantona. Prosječan broj stanovnika Kantona Sarajevo po apoteci, prema postojećem broju apoteka je 2.347 stanovnika i kreće se u rasponu od 1449.47 stanovnika na području Općine Centar do 3.490.83 stanovnika po apoteci na području Općine Ilijaš.

Općina	Broj stanovnika* 2013	Broj stanovnika** 2023	Broj apoteka na dan 31.12.2023.	Prosječan broj stanovnika po apoteci, prema postojećem stanju	Potreban broj apoteka prema Pravilniku/4.000	Prosječan broj stanovnika prema potrebnom broju apoteka
Centar	55.181	52.181	36	1449.47	13	4013.92
Hadžići	23.891	24.572	9	2730.22	6	4095.33
Ilidža	66.730	71.985	23	3129.78	18	3999.17
Ilijaš	19.603	20.945	6	3490.83	5	4189.00
Novi Grad	118.553	122.963	45	2732.51	31	3966.55
Novo Sarajevo	64.814	62.551	31	2017.77	16	3909.44
Stari Grad	36.976	33.818	17	1989.29	8	4227.25
Trnovo	1.502	1.774	1	1774.00	1	1774.00
Vogošća	26.343	29.498	11	2681.64	7	4214.00
Ukupno:	413.593	420.287	179	2347.97	105	4002.73

I u 2023.godini na području Kantona Sarajevo je, za potrebe pacijenata koji se liječe u ovim zdravstvenim ustanovama, radilo 7 bolničkih/kliničkih apoteka – Apoteka Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu, Apoteka Opće bolnice „Prim dr Abdulah Nakaš“, Apoteka Psihijatrijske bolnice Kantona Sarajevo, Apoteka JU Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo, te tri Privatne zdravstvene ustanove – Specijalna bolnica “Centar za srce-KM”, “Dr.Solaković” i PZU Alea dr Kandić, a prema obimu i djelatnosti kojom se bave.

Na području Kantona Sarajevo registrovan je Galenski laboratorij JU Apoteke Sarajevo.

3. Lista lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u 2023. godini

Propisi koji određuju izradu i donošenje liste lijekova kantona su:

- Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 58/08);
- Pravilnik o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u BiH („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 3/17);
- Zakon o lijekovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 109/12);
- Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstva zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i promotnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenja lijekova („Službene novine Federacije BiH“ broj 45/13 i 7/19);
- Odluka o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH broj: 106/21, 83/22, 11/23, 85/23);
- Odluka o listi lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, br. 47/22).

Odluka o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine i Odluka o listi lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine definišu obligatorni asortiman esencijalnih lijekova sa A liste lijekova i bolničke liste lijekova, te asortiman B liste lijekova koji se može finansirati u skladu sa obezbjeđenim finansijskim sredstvima, te obavezujuće fiksne cijene lijekova. Federalna A lista sadrži 181 lijek, a B lista 86 lijekova.

Utvrđivanjem Bolničke liste lijekova kojom je utvrđen asortiman lijekova namjenjen stacionarnim zdravstvenim ustanovama, izostavljene su potrebe ustanova primarnog nivoa zdravstvene zaštite za amplarnim lijekovima. Za ovu listu lijekova nisu utvrđene cijene.

S obzirom na asortiman lijekova koji je sastavni dio Bolničke liste lijekova, a poštujući potrebe ustanova primarnog nivoa zdravstvene zaštite, kao i zbog različitog načina finansiranja, pristupilo se razdvajanju Bolničke liste lijekova tako da je sačinjena:

1) Lista lijekova koji se primjenjuju ustanovama primarnog nivoa zdravstvene zaštite na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

2) Lista lijekova koji se primjenjuju u stacionarnim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo a nabavljaju se iz tekućih sredstava koja im doznači Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo.

Važno je napomenuti da Federalno ministarstvo zdravstva nikada nije utvrdilo cijene ovih lijekova, jer se lijekovi sa bolničke liste lijekova nabavljaju postupkom javne nabavke od strane zdravstvenih ustanova, na osnovu kojih se postižu značajno niže cijene od cijena koje utvrđuje Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH i cijena koje bi se eventualno mogle utvrditi na nivou Federacije BiH. Nadalje, zbog značajno manjeg broja registrovanih lijekova, za ovu listu nije moguće odrediti zaštićena imena i proizvođače lijekova, a posebno iz razloga što postupak javne nabavke definiše koji

se lijek nabavlja i od kojeg proizvođača. Organizovanjem objedinjene javne nabavke ovih lijekova za sve zdravstvene ustanove Kantona Sarajevo, riješio bi se problem visokih cijena, te deficitarnosti lijekova.

Odluka o listi lijekova Kantona Sarajevo je objavljena u Službenim novinama Kantona Sarajevo“, br. 43/18, 48/18, 11/21, 26/21, 28/21, 30/21, 4/22, 5/22, 10/22, 20/22, 41/22, 47/22 i 44/23, 51/23 i 6/24).

4. Analiza troškova propisanih i izdatih lijekova na recept u 2023.godini

Ukupan broj recepata propisanih i izdatih na teret sredstava obaveznog osiguranja za 2023. godinu iznosi 5.558.490 od čega je 73.582 recepta propisano i izdato za magistralne lijekove. U odnosu na 2022.godinu, došlo je do povećanja broja propisanih i izdatih recepata i to za 102.348 recepata ili 1,9 %.

	2018.godina	2019.godina	2020.godina	2021.godina	2022.godina	2023.godina
Gotovi lijekovi	4.789.980	5.175.323	5.248.913	5.302.929	5.318.056	5.484.908
Magistralni lijekovi	58.599	63.550	43.485	41.855	64.470	73.582
Ukupno	4.848.579	5.238.873	5.292.398	5.344.784	5.382.560	5.558.490

Ukupna vrijednost lijekova izdatih na teret sredstava obaveznog osiguranja u 2023.godini iznosi **97.527.133 KM**. U odnosu na 2022.godinu, sredstva su povećana za ove namjene za 4.186.395 KM ili 4.48%.

	2020.g	2021.g	2022.g	2023.g
Gotovi lijekovi	65.328.157	67.994.529	71.682.310	75.415.891
Magistralni lijekovi	430.905	414.115	617.627,81	695.039
Ampularni lijekovi	2.390.172	4.507.031	2.981.061	2.628.287
Lijekovi van liste odobreni po zahtjevima osiguranika	425.444	1.250.916	862.487	4.250.765
Lijekovi po posebnim programima	4.514.238	3.965.028	3.639.495	1.440.407
Sanitetski materijal uz insulin	1.564.998	1.523.028	1.468.276	561.187
Naknada ugovornim apotekama (6% ampule, dežure i naknada po receptu)	12.198.850	12.435.240	12.380.311	12.830.696
Ukupno lijekovi sa naknadama	86.852.764	92.089.887	93.631.578	97.822.271
Umanjenja po osnovu knjižnih odobrenja	58.973	52.843	12.830	-11.287
Umanjenja po osnovu potraživanja od MZKS za RVI kategorije	337.532	359.970	278.010	-283.851
Ukupno lijekovi	86,456.259	91.677.074	93.340.738	97.527.133

Ukupni iznos od 97.822.271 KM se umanjuje za knjižna odobrenja iz tekuće i prethodnih godina. Navedena knjižna odobrenja iznose 11.286 KM i predstavljaju umanjena faktura zbog osporenih neispravnih recepata koja su knjižena u 2023. godini. Pored knjižnih odobrenja navedeni iznos je umanjn i za iznos od 283.850 KM, a koji se odnosi na potraživanje od strane MZKS po osnovu RVI osiguranika (Sporazum o načinu realizacije proširenih prava RVI Kantona Sarajevo na lijekove sa Liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava zdravstvenog osiguranja).

Konačni iznos troška po osnovu troškova lijekova iskazan u poslovnim knjigama Zavoda u 2023. godini je 97.527.133 KM.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo ni u 2023. godini ne raspolaže podatkom za ukupnu vrijednost izdatih lijekova u bolničkom nivou zdravstvene zaštite.

a) *Lista 30 najpropisivanijih lijekova u 2023. godini, prema finansijskom iznosu:*

R.br.	Naziv lijeka	Br.recepata	Ukupno (KM)
1	Trulicity otop za inj,4brizgal.(1,5mg/0,5ml)	18.696	3.064.480,36
2	Jardiance tablete 10mg 30 tbl.	27.300	2.262.822,51
3	Xultophy inj.100i.j/ml, 3x3 ml	8.636	2.068.196,00
4	Januvia film obl.tablete 100 mg 28 tbl.	36.070	1.875.214,43
5	Foster 100mcg/6mcg otop.pod prit.180d(6+100)mcg/d.	18.529	1.834.363,16
6	Victoza ras.za inj. 6mg/ml (18mg/3ml)x2	7.543	1.728.459,52
7	Toujeo uložak 300 i.j./ml,3x1,5ml	16.270	1.461.458,94
8	Lantus uložak 100i.j./ml 5x3ml	12.120	1.266.857,83
9	Novomix 30 flex pen 100 i.j./ml 5 x 3ml	10.630	945.446,87
10	Pinox tablete 10 mg 28tbl.	106.364	927.133,25
11	Uperio tablete (26+24)mg 28 tbl.	6.954	877.993,00
12	Pancef film tablete 400 mg 10 tbl.	38.887	871.484,34
13	Xarelto film tbl. 28x20 mg	16.896	864.667,38
14	Tresiba inj.100i.j/ml,5 penova x3ml flex touch	6.607	841.079,44
15	Eucreas film tablete (50+1000)mg 30 tbl.	21.599	776.547,04
16	Co-Diovan film obl.tablete(160+12,5)mg 28 tbl.	58.644	752.947,62
17	Jardiance tablete 25mg 30 tbl.	8.515	707.065,84
18	Duoclav tablete 1000mg 10tbl.	39.316	671.983,71
19	Nitroglicerol ret. kapsule 2,5 mg 20 kaps.	68.845	670.588,07
20	Uperio tablete (49+51)mg 56 tbl.	4.171	661.319,97
21	Humalog mix 25 kwik pen injekcije 100i.j./1ml 5x3 ml	7.336	650.872,82
22	Eliquis filmtbl. 15mg 60tbl	8.986	630.518,45
23	Siofor 850 film tablete 850mg 60 tbl.	65.577	619.582,87
24	Preductal MR tablete 35mg 60tbl.	44.749	619.224,91
25	Dilatrend tablete 6,25mg 28 tbl.	55.845	616.232,25
26	Memento film tablete 10mg 30 tbl.	14.958	606.531,80
27	Lopril H tablete (10+12,5)mg 30tbl.	68.162	595.025,91

R.br.	Naziv lijeka	Br.recepata	Ukupno (KM)
28	Novorapid flex pen injekcije 100 i.j./ml 5x3ml	7.084	585.349,85
29	Seebri breezhaler prašak za inh.tvrda caps.44mcg/doza 30kom	10.121	547.066,10
30	Trimetacor MR tbl 35mg	38.372	530.816,10

b) *Lista 30 najpropisivanijih lijekova u 2023. godini, prema broju recepata:*

R.br.	Naziv lijeka	Br.recepata	Ukupno (KM)
1	Lodix tablete 40mg 10 tbl.	124.134	388.985,37
2	Pinox tablete 10 mg 28tbl.	106.364	927.133,25
3	Cardiol tablete 5 mg 30 tbl.	77.013	494.879,31
4	Bisocor tablete 5mg 30 tbl	71.648	464.078,21
5	Nitroglicerol ret. kapsule 2,5 mg 20 kaps.	68.845	670.588,07
6	Lopril H tablete (10+12,5)mg 30tbl.	68.162	595.025,91
7	Siofor 850 film tablete 850mg 60 tbl.	65.577	619.582,87
8	Co-Diovan film obl.tablete(160+12,5)mg 28 tbl.	58.644	752.947,62
9	Siofor 500 film tablete 500mg 60 tbl.	58.054	388.694,29
10	Diovan film obl.tablete 80 mg 28 tbl.	57.633	524.937,83
11	Corvitol 50 tablete 50 mg 30 tbl.	57.556	210.635,20
12	Dilatrend tablete 6,25mg 28 tbl.	55.845	616.232,25
13	Rosix 10 mg film tablete 10 mg 28tbl.	54.781	411.382,16
14	Tritace tablete 5 mg 28tbl.	50.796	400.416,69
15	Nebilet tablete 5 mg 28 tbl.	49.945	457.292,62
16	Lanibos tablete 0,25mg 20 tbl.	49.289	152.501,27
17	Kalijev klorid Natura Pharm tbl 500mg 30tbl	45.632	356.129,93
18	Preductal MR tablete 35mg 60tbl.	44.749	619.224,91
19	Rosix 20 mg film tablete 20 mg 28tbl.	43.004	424.602,12
20	Iruzid 10 tablete (10+12,5) mg 30 tbl.	41.382	348.249,63
21	Tritazide tablete (5 + 25) mg 28tbl.	41.132	386.261,73
22	Protecta tablete 20 mg 28 tbl.	39.876	311.416,81
23	Co-Diovan film obl.tablete(80+12,5)mg 28 tbl.	39.342	441.252,22

R.br.	Naziv lijeka	Br.recepata	Ukupno (KM)
24	Duoclav tablete 1000mg 10tbl.	39.316	671.983,71
25	Trimetacor MR tbl 35mg	38.372	530.816,10
26	Spilak filmtbl 25mg 30tbl	38.177	189.366,55
27	Prilenap H tbl (10+25)mg 30tbl	37.882	297.117,91
28	Amlodipin Farmavita tbl 5mg 30tbl	37.376	236.265,50
29	Diovan film obl.tablete 160 mg 28 tbl.	36.442	448.337,30
30	Januvia film obl.tablete 100 mg 28 tbl.	36.070	1.875.214

c) *Potrošnja po DDD za TOP 20 generičkih naziva ATC 5:*

ATC5 grupa	DDD/1000/dan
C09AA05 - Ramipril	49,42
C10AA07 - Rosuvastatin	48,18
A10BA02 - Metformin	39,87
C09CA03 - Valsartan	37,33
C08CA13 - lerkandipin	33,47
C09BA03 - Lizinopril+ Hidrohlortiazid	29,88
C08CA01 - Amlodipin	28,19
C07AB07 - Bisoprolol	27,83
C01EB15 - trimetazidin	27,50
C09DA03 - Valsartan, Hidrohlortiazid	27,00
C09AA03 - Lizinopril	20,73
C10AA05 - Atorvastatin	20,58
G04CA02 - Tamsulozin	16,26
C07AB12 - Nebivolol	15,17
H03AA01 - Levotiroksin	14,71
C09BA05 - Ramipril, hidrohlortiazid	14,40
C01DA02 - Gliceril trinitrat	13,65
C09BA02 - Enalapril+Hidrohlortiazid	12,01
A10BB12 - Glimepirid	11,95
C03CA01 - Furosemid	10,75

d) *Potrošnja po DDD za TOP 10 generičkih naziva ATC 3:*

ATC 3 grupe	DDD/1000/dan
C09A - Inhibitori angiotenzin konvertujućeg enzima (ACE), monokomponentni	91,80
A10B - Antihiperглиkemici, isključujući insuline	79,69
C10A - Lijekovi koji snižavaju nivo holesterola i triglicerida	78,94
C09B - Inhibitori angiotenzin konvertujućeg enzima (ACE), kombinacije	67,65
C08C - Selektivni blokatori kalcijumskih kanala sa vaskularnim djelovanjem	64,85
C07A - Blokatori beta-adrenergičkih receptora	60,25
C09C - Antagonisti receptora angiotenzina II, monokomponentni	42,85
C09D - Antagonisti receptora angiotenzina II, kombinacije	34,94
N06A - Antidepresivi	27,54
C01E - Ostali lijekovi u terapiji bolesti srca	27,50

e) *Analiza izdatih lijekova po ATC klasifikaciji u 2023.godini*

ATC- KLASIFIKACIJA	Iznos/2023
A (lijekovi koji djeluju na digestivni trakt i metabolizam)	27.754.911
B (lijekovi koji djeluju na krv i krvotvorne organe)	3.815.628
C (lijekovi koji djeluju na kardiovaskularni sistem)	25.349.737
D (lijekovi koji djeluju na kožu - dermatologici)	354.273
G (lijekovi koji djeluju na urogenitalni sistem)	1.809.298
H (sistemski hormonalni lijekovi, izuzimajući spolne hormone)	1.634.343
J (lijekovi za liječenje sistemskih infekcija anti-infektivni)	4.938.564
L (preparati za liječenje malignih oboljenja)	1.850.847
M (lijekovi koji djeluju na koštano-mišićni sistem)	765.740
N (lijekovi koji djeluju na nervni sistem)	10.848.421
P (preparati za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima)	1.052
R (lijekovi koji djeluju na respiratorni sistem)	7.763.568
S (lijekovi koji djeluju na čula)	1.513.295

ATC- KLASIFIKACIJA	Iznos/2023
Z(ostalo)	3.715.882
UKUPNO	92.115.559

Iznos iz tabele ATC - klasifikacija od 92.115.559 KM za 2023. godinu predstavlja troškove lijekova na recepte, lijekova izdatih na recept po posebnim programima, ampuliranih lijekova enoksaparin koji se izdaju u apotekama od 15.11.2023. godine, sanitetskog materijala i prateće naknade (1,90 po receptu) koje su izdale apoteke a koje imaju ATC kod ili adekvatan analitički kod za sanitetski materijal, te ih je moguće analitički klasificirati po propisivaču, apoteci i pacijentu, te kao takve detaljno analitički pratiti i obrađivati po potrošnji kroz ATC grupe.

Prikazani iznos ne sadrži:

- ampulirane lijekove u iznosu od 2.255.800,32 KM,
- naknade za ampule i dežurstva u iznosu od 2.599.682,07 KM
- lijekove odobrene po zahtjevima osiguranika u iznosu od 561.188,00 KM

Navedene stavke se ne evidentiraju kroz elektronsku formu realizacije recepata (eApoteka) već terete trošak lijekova po osnovu fakturisanih iznosa na osnovu sklopljenog Ugovora sa JU "Apoteke Sarajevo" i PZU Apoteka Dina, kao i po osnovu lijekova koji se odobravaju po pojedinačnom zahtjevu osiguranika.

Iz tabelarnog prikaza izdatih lijekova po ATC klasifikaciji u 2023.godini vidljivo je da:

- najveće učešće pripada lijekovima koji se koriste za liječenje bolesti gastrointestinalnog sistema i metabolizma (grupa A) i to 30,13 %
- na drugom mjestu se nalaze lijekovi za liječenje bolesti kardiovaskularnog sistema (grupa C) sa 27,52 %
- na trećem mjestu se nalaze lijekovi za liječenje bolesti nervnog sistema (grupa N) sa 11,78 %
- na četvrtom mjestu su lijekovi koji djeluju na respiratorni sistem (grupa R) sa 8,43 %
- na petom mjestu mjestu su antiinfektivni lijekovi za sistemsku primjenu (grupa J) sa 5,36%

f) *Osnovne karakteristike potrošnje lijekova sa liste lijekova u 2023.godini u odnosu na 2022. godinu – uporedni podaci po ATC grupi*

ATC- KLASIFIKACIJA	Iznos/2022	Iznos/2023	Index 23/22
A (lijekovi koji djeluju na digestivni trakt i metabolizam)	25.731.145,21	27.754.911	107,87
B (lijekovi koji djeluju na krv i krvotvorne organe)	3.195.974,12	3.815.627,84	119,38
C (lijekovi koji djeluju na kardiovaskularni sistem)	24.451.880,21	27.754.911	103,67
D (lijekovi koji djeluju na kožu - dermatologici)	339.137,14	354.273,06	104,46
G (lijekovi koji djeluju na urogenitalni sistem)	1.826.549,92	1.809.297,67	99,05
H (sistemski hormonalni lijekovi, izuzimajući spolne hormone)	1.716.304,93	1.634.342,65	95,22
J (lijekovi za liječenje sistemskih infekcija anti-infektivni)	4.840.726,41	4.945.622,13	102,17
L (preparati za liječenje malignih oboljenja)	1.339.890,77	1.850.846,68	138,13

ATC- KLASIFIKACIJA	Iznos/2022	Iznos/2023	Index 23/22
M (lijekovi koji djeluju na koštano-mišićni sistem)	798.034,99	765.740,44	95,95
N (lijekovi koji djeluju na nervni sistem)	10.445.330,41	10.848.420,91	103,85
P (preparati za liječenje infekcija uzrokovanih parazitima)	1.068,47	1.052,21	98,48
R (lijekovi koji djeluju na respiratorni sistem)	7.417.458,60	7.763.568,05	104,66
S (lijekovi koji djeluju na čula)	1.576.151,16	1.513.294,68	96,01
Z(ostalo)	3.196.431,74	3.471.902,23	108,62
Ukupno	87.089.269,56	92.115.558,84	105,77

g) Analiza ampularnih lijekova primarnog nivoa zdravstvene zaštite

Sredstva za ampulirane lijekove u 2023.godini izvršena su u iznosu 2.628.287 KM. Već nekoliko godina je uvedena praksa da zdravstvene ustanove prije trebovanja ampuliranih lijekova svoju narudžbenu dostavu na odobrenje Zavodu, a što je samo međukorak do prelaska na elektronsko trebovanje, izdavanje, evidentiranje i personalizirano zaduživanje i razduživanje ampuliranih lijekova u primarnoj zdravstvenoj zaštiti putem integralnog informacionog sistema (eAmpula).

Značajno unapređenje u dostupnosti lijeka enoxaparin (Clexane) sa ampulirane liste lijekove je načinjeno izmjenom smjernica iz Odluke o listi lijekova Kantona Sarajevo za korištenje ovog lijeka. Navedenim izmjenama je uvrđeno da se lijek enoksaparin može izdavati pacijentima na osnovu elektronskog recepta ovlaštenog propisivača u ugovornim apotekama, čime je riješen višegodišnji problem periodičnih defektura ovog lijeka u pojedinim ambulantama u Kantonu Sarajevo, ali istovremeno i omogućeno detaljno analitičko praćenje potrošnje ovog lijeka. Na taj način je evidentirano da je u periodu od 15.11.2023. do 31.12.2023. godine izdato ukupno 2.043 receptata za ovaj lijek i to 1.270 pacijenata u ukupnoj finansijskoj vrijednosti 257.038 KM.

Također, u mjesecu decembru 2023. godine je riješen i problem defektura zbog niskih cijena pojedinih ampuliranih lijekova nakon što je donesena odgovarajuća izmjena Odluke o listi lijekova Kantona Sarajevo.

h) Potrošnja lijekova u 2023.godini koji se obezbjeđuju osiguranicima putem posebnih programa.

R.br.	Naziv lijeka	Komada	Ukupno
1	Actemra konc.rastvor za inf 80mg/4ml	88	11.127,16
2	Actemra konc.rastvor za inf 400mg/20ml	44	27.667,64
3	Brašno bez glutena mix B 1 KG	27.920	243.438,28
4	Bramitob inhal.rastvor za raspršivač 300mg/4mlx56	8	32.691,78
5	Brašno bez glutena mix IT 500G	130	541,87
6	Cosentyx rastvor za inj u napunjenom penu 2x150mg/1ml	62	129.632,55
7	Cosentyx rastvor za inj u napunjenom penu 2x150mg/1ml	10	20.905,58
8	Cosentyx rastvor za inj u napunjenom penu 1x75mg/1ml	10	5.230,24

R.br.	Naziv lijeka	Komada	Ukupno
9	Ebetrexat inj. 20mg/ml (0,375ml)	10	134,42
10	Ebetrexat inj. 20mg/ml (0,5ml)	24	394,90
11	Ebetrexat inj. 20mg/ml (0,75ml)	301	7.804,10
12	Ebetrexat inj. 20mg/ml (0,375ml)	41	540,88
13	Enbrel otopina za injek.u napunj.štrc.(50mg)x4	21	22.286,46
14	Enbrel otopina za injek.u napunj.štrc.(25mg)x4	18	9.932,22
15	Enbrel rastvor za inj 50mg/mlx4	126	133.718,76
16	Etambutol tablete 400mg 1 tbl.-monoterapija	1300	1.062,74
17	Isosid tablete 50mg 1 tbl-monoterapija	2.640	831,64
18	Izoniazid,rifampicin tbl-2dvojna terapija	22.096	3.993,06
19	Izoniazid,rifampicin ,etambutol tbl.(75+150+275)mg 1tbl.-trojna terapija	776	231,22
20	Izoniazid,rifampicin ,etambuto,pyrazinamid tbl.(75+150+275+400)mg 1tbl.-četvorna terapija	2.612	939,48
21	Frebini Energy Fibre 200ml EB	22.860	78.599,53
22	Fresubin Original 500ml	1.080	5.620,56
23	Fresubin Energy Drink 200ml	270	789,12
24	Fresubin Energy Drink Blackcurrant 200ml EB	450	1.315,20
25	Fresubin Energy Fibre Neutral 500ml Bottle	1.170	8.758,23
27	Fresubin HP Energy 500ml	8.610	50.055,25
27	Fresubin Original 500ml	540	2.810,28
28	Fresubin Protein energy drink 200ml	97.052	356.487,80
29	Fresubin Protein energy drink 200ml	4.500	16.525,78
30	Genotropin inj 12mg/ml	772	309.023,21
31	Genotropin inj 5,3mg/ml	264	47.021,10
32	Hulio inj. 40mg/0,8mg - 2 pena	46	36.643,48
33	Humira inj 40mg (2inj)	181	166.065,38
34	Humira inj u šprici 40mg/0,4ml 2 šprice	419	374.428,12
35	Humira inj u šprici 20mg/0,2ml 2 šprice	32	14.657,92
36	Infantrini otopina 200 ml	8.520	60.989,64
37	Mabthera konc za rastvor za inf,500mg/50ml	16	19.686,44
38	Norditropin Nordilet 10mg/1,5ml	1.021	365.861,42
39	Nutribel 200 ml	4.410	16.088,17
40	Nutridrink 200 ml	59.580	235.504,72
41	Nutridrink 200 ml	40.890	161.615,96

R.br.	Naziv lijeka	Komada	Ukupno
42	Nutridrink MF (za djecu od 1-6 godina)	27.270	107.793,43
43	Nutridrink MF *	360	1.422,84
44	Nutrision Energy 500 ml	11.970	91.985,46
45	Nutrision Standard 500 ml	5.040	32.951,52
46	Nutrision Standard 500 ml	1.080	7.061,04
47	Nutrixia 200 ml	2.790	11.157,52
48	Omnitrope 10mg/1,5ml	852	187.372,79
49	PKU Nutri 2 500 g	60	21.300,48
50	PKU Nutri 3 500 g	60	24.863,04
51	Pulmozyme ampule 2,5mg 2,5ml	350	94.525,00
52	Remicade 100mg/1 viala,prašak za konc otop za inf	93	68.178,57
53	Remicade 100mg/1 viala,prašak za konc otop za inf	5	3.664,35
54	Remsima prašak za konc za otop za inf,100mg/1bočica	12	5.529,12
55	Revatio tablete 20mg 90tbl	75	32.823,72
56	Rinvoq tbl 15mg 28tbl	9	11.631,69
57	Sandostatin LAR 30mg	191	145.618,40
58	Simponi rastvor za inj u šprici,50mg/0,5ml	163	260.808,15
59	Survimed OPD Vanila 200ml	30	139,84
60	Survimed OPD Vanila 200ml	5.760	26.620,08
61	Xeljanz tbl 5mg 56tbl	2	2.577,80
62	Xeljanz tbl 5mg 56tbl	4	5.155,60
63	Durogesic flaster 5mg ex 5 kom	5.290	97.712,25
64	Durogesic flaster 2,5mg ex 5 kom	3.260	37.576,07
65	mag.sirup sa morfijem 10mg/ml 300 ml	280	5.807,71
66	mag.sirup sa morfijem 20mg/ml 300 ml	87	2.362,73
67	mag.sirup sa morfijem 30mg/ml 300 ml	23	772,34
	UKUPNO KM		4.269.063,83

Za finansiranje posebnih programa i palijativne njege u 2023. godine po analitičkim kategorijama potrošnje je izdvojeno **4.269.063,83 KM** sa pratećom uslugom, sa više pozicija Finansijskog plana Zavoda. Ovaj iznos sadrži:

- programi **4.124.832,73 KM**
- palijativna njega **144.231,10 KM**

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo finansira programe i palijativnu njegu za teška i rijetka oboljenja (koja nisu tretirana u Listi lijekova), a prema mišljenju resornog ministarstva zdravstva (obzirom da se radi o posebno ugroženim pacijentima kojima su potrebni skupi lijekovi čije bi lično finansiranje bitno uticalo na socijalnu status osiguranika).

Osnovni razlog povećanja troškova programskih lijekova u odnosu na prethodnu godinu se ogleda u povećanju obima prava pacijenata koji se liječe u sklopu Protokola o realizaciji programa obezbjeđenja biološke terapije za liječenje osiguranih lica oboljelih od reumatoidnog artritisa i sličnih oboljenja, gdje raniji broj od 35 pacijenata iz 2022. godine povećan na 80, a potom i na 110 pacijenata u 2023. godini.

i) Zastupljenost farmaceutskih kuća po broju izdatih recepata i finansijskim iznosom:

Red.br.	Naziv proizvođača	Br. recepata	Ukupno
1	ABBOT	44.549	1.305.916,89
2	ABBVIE	450	389.086,04
3	ABDI IBRAHIM ILAC SANAYIVE TICARET	2.223	95.650,11
4	ALKALOID	137.524	1.950.503,51
5	AMSAL PHARMACEUTICALS	60.122	776.779,46
6	ASPEN HEALTH CARE	2.132	78.868,66
7	BAYER SCHERRING	25.896	1.311.764,89
8	BERLIN CHEMIE	297.604	2.441.095,55
9	BESINS MANUFACTURING	3.363	145.278,53
10	BGP PRODUCTS OPERATIONS GMBH SVICARSKA	71.512	1.597.840,00
11	BILIM PHARMAC.	1.083	9.940,36
12	BIOTON SA	1226	69.428,36
13	BOEHRINGER	49.820	3.777.373,98
14	BOSNALIJEK	1.369.984	12.670.526,23
15	CELLTRION/OKTAL PHARMA	6	5.529,12
16	CHIESI PHARM	18.529	1.834.363,16
17	CLINRES FARMACIJA	21.992	211.810,12
18	DESMA GMBH	7.147	67.246,78
19	DEVA HOLDING A.S.	9.758	488.211,78
20	ELI LILLY	40.652	4.733.442,64
21	ELPEN PHARMACEUTICAL	2.764	149.950,83
22	EWOPHARMA AG	7.656	751.618,85
23	FALK PHARMA	2.413	127.916,09
24	FARMAL D.D. LUDBERG	727	5.113,22
25	FARMAVITA	909.099	9.958.308,93
26	FERRING SA	264	32.200,42
27	FRESENIUS KABI	1.687	547.721,67
28	GALENKA	20.536	129.508,10
29	GRUNENTHAL GMBH	5.702	67.725,74
30	GSK	65.101	1.256.902,24
31	H.LA ROCHE	9.967	409.776,68
32	HEMOFARM	366.171	3.668.171,28
33	INNOTHERA	11.302	158.424,19
34	JADRAN	32.084	305.389,46
35	JANSSEN-CILAG	800	135.288,32
36	KRKA	68.623	711.339,06
37	LABORATORIOS ARTAL S.A.	6.596	288.659,87

Red.br.	Naziv proizvođača	Br. receptata	Ukupno
38	LABORMED PHARMA SA	38.372	530.816,10
39	LEK	27.474	496.723,47
40	LES LABORATOIRES	91.238	1.233.803,21
41	MAG. APOTEKE	72.932	703.981,34
42	MED TRUST	95.826	1.247.035,76
43	MEDA	21.993	94.369,17
44	MEDIS	11.910	402.982,64
45	MERCK EXPORT	20.088	147.751,35
46	MERCK KGAA	42.340	329.122,12
47	MERUS LABS LUXCO	13.858	85.597,98
48	MSD	98.026	3.184.248,61
49	MYLAN IRELAND	425	9.527,35
50	NATURA PHARM	47.604	370.747,43
51	NOBEL	34.955	410.579,23
52	NOVARTIS PHARMA	358.463	8.853.415,96
53	NOVO NORDISK	47.024	7.315.172,52
54	NUTRCIA SHS INTERNATIONAL	24	46.163,52
55	NUTRICIA	1.743	699.324,61
56	OXALIS-LAB	263	7.058,14
57	PFIZER	173.382	3.106.953,98
58	PHARMA SWISS	1.094	12.812,10
59	PHARMATHEN S A GRČKA	41	758,91
60	PHARMAVISION EUROPA	6.059	68.502,85
61	PLIVA	40.452	366.213,07
62	PRO MED C.S.	3.014	107.484,55
63	RECKITT	3.002	85.617,04
64	REPLEKFARM	3.023	18.138,03
65	ROMED	98.457	193.371,50
66	SALVUS DOO	419	20.214,67
67	SANOFI AVENTIS	260.145	5.954.921,73
68	SANTEN OY	536	10.090,44
69	SCHAR	2.803	243.980,15
70	SCHERING PLOUGH CENTRAL EAST ŠVICARSKA	2.911	47.613,18
71	TAKEDA	33.803	361.510,30
72	TEVA PHARMA	12.893	793.477,36
73	TORREX CHISI PHARMA GMBH	7	32.691,78
74	UCB PHARMA	1.444	108.776,85
75	VIATRIS	78	44.455,41
76	VIENNPHARMA	84.211	635.283,90
77	WELLCOME LIMITED	1.536	16.418,87
78	ZADA PHARMAC.	127.558	1.056.180,54
	UKUPNO	5.558.490	92.115.558,84

j) Pregled broja receptata realizovanih po apotekama sa ukupnom vrijednošću izdatih lijekova u 2023. godini:

Red.br.	Naziv apoteke	Br. receptata	Iznos u KM
1	APOTEKA ILIJAŠ	96.483	1.527.596,69
2	APOTEKA SKENDERIJA	19.726	1.217.492,17
3	APOTEKA ŠVRAKINO	78.261	1.236.300,12
4	APOTEKA VOGOŠĆA	68.143	1.101.403,53
5	APOTEKA ILIDŽA	59.281	948.365,72
6	APOTEKA DOBRINJA	56.911	902.883,50
7	APOTEKA BAŠČARŠIJA	48.692	836.846,85
8	APOTEKA SARAJ POLJE	54.380	870.145,83
9	APOTEKA KOŠEVO	19.318	966.120,49
10	APOTEKA MARIJIN DVOR	49.273	849.416,58
11	APOTEKA STARI GRAD	47.039	777.264,32
12	APOTEKA POFALIĆI GORNJI	46.223	745.682,68
13	APOTEKA MEJTAŠ	26.291	748.190,01
14	APOTEKA BUČA POTOK	44.588	697.148,33
15	APOTEKA HADŽIĆI	51.030	732.600,82
16	APOTEKA NOVO SARAJEVO	42.570	717.999,30
17	APOTEKA BOSNA	38.785	611.164,04
18	APOTEKA VRAZOVA	42.530	637.873,98
19	APOTEKA OTOKA	42.661	685.327,72
20	APOTEKA CENTAR	38.606	618.345,28
21	APOTEKA HITNA	35.777	542.317,69
22	APOTEKA POFALIĆI DONJI	30.420	483.107,61
23	APOTEKA GRBAVICA	29.987	500.089,20
24	APOTEKA ČENGIĆ VILA	15.102	485.248,84
25	APOTEKA RAJLOVAC	25.671	394.404,32
26	APOTEKA KOVAČIĆI	30.362	528.783,24
27	APOTEKA NOVI GRAD	26.457	403.319,16
28	APOTEKA BREKA	24.256	396.176,31
29	APOTEKA VRATNIK	24.255	408.672,87
30	APOTEKA SEDRENİK	25.205	377.957,00
31	APOTEKA KOŠEVSKO BRDO	21.897	362.197,85
32	APOTEKA SREDNJE	21.972	311.809,17
33	APOTEKA AERODROMSKO NASELJE	22.821	346.129,54
34	APOTEKA LOGAVINA	20.738	324.580,33
35	APOTEKA VELEŠIĆI	17.571	289.376,81
36	APOTEKA POZORIŠTE	15.538	255.749,33
37	APOTEKA KOBILJA GLAVA	16.831	285.357,42
38	APOTEKA HRASNICA	16.521	251.640,18
39	APOTEKA TRNOVO	13.715	193.494,45
40	APOTEKA IMPORTANTNE	8.166	136.584,83
UKUPNO JU APOTEKE SARAJEVO		1.414.053	24.705.164,11
41	APOTEKA AL HANA 3-ILIDŽA	73.833	1.096.138,77
42	APOTEKA AL HANA BAŠČARŠIJA	56.467	953.921,66

Red.br.	Naziv apoteke	Br. receptata	Iznos u KM
43	APOTEKA AL HANA VENEDA	45.150	698.190,71
44	APOTEKA AL HANA 2-RAKOVICA	42.494	675.067,94
45	APOTEKA AL HANA - SOKOLOVIĆ KOLONIJA	39.722	619.489,48
46	APOTEKA AL HANA - BOJNIK	39.050	589.940,42
47	APOTEKA AL HANA 1-PEJTON	35.085	550.793,75
48	APOTEKA AL HANA NAŠA APOTEKA	31.482	483.402,55
49	APOTEKA AL HANA DIJA SAN	32.571	512.951,25
50	APOTEKA AL HANA - HRASNICA OGRANAK	22.907	314.026,07
51	APOTEKA AL HANA MEDRESA	20.165	338.527,62
52	APOTEKA AL HANA NAHOREVO	16.571	265.240,78
53	APOTEKA AL HANA GALENUS	9.612	174.271,67
54	APOTEKA AL HANA LOR	8.420	117.106,61
55	APOTEKA AL HANA -VRACA	5.601	99.799,31
56	APOTEKA AL HANA INTERNACIONALNA AP.	2.228	41.466
57	APOTEKA AL HANA BLAGOVAC	3.009	43.942,12
UKUPNO PZU APOTEKE AL HANA		484.367	7.574.276,71
58	APOTEKA AVICENA VISOKO OGR.STUP	18.515	294.123,20
59	APOTEKA AVICENA VISOKO OGRANAK UGORSKO	19.602	301.177,77
60	APOTEKA AVICENA VISOKO OGR.HRASNO	13.992	226.565,14
61	APOTEKA AVICENA VISOKO OGR VOGOŠĆA	13.043	208.369,51
UKUPNO PZU APOTEKE AVICENA VISOKO		65.152	1.030.235,62
62	APOTEKA "AP" ANIS OGRANAK AVENA	8.941	134.634,16
63	APOTEKA "AP" ANIS	40.809	616.027,44
64	APOTEKA "AP" ANIS OGRANAK ALTEA	25.542	437.439,52
65	APOTEKA "AP" ANIS OGRANAK REVITA	26.936	435.296,17
66	APOTEKA "AP" ANIS OGRANAK ALDA	1.753	29.469,00
UKUPNO APOTEKE PZU "AP" ANIS		103.981	1.625.866,29
67	APOTEKA DINA	113.230	4.034.167,99
68	APOTEKA DINA2	23.939	363.944,86
69	APOTEKA DINA1	80.479	1.284.398,07
UKUPNO PZU APOTEKE DINA		217.648	5.682.510,92
70	APOTEKA BARDAKČIJE	55.467	928.372,68
UKUPNO APOTEKA PZU BARDAKČIJE		55.467	928.372,68
71	APOTEKA DELFIN CENTRALA	74.742	1.149.319,86
72	APOTEKA DELFIN	41.159	662.626,46
UKUPNO PZU APOTEKE DELFIN		115.901	1.811.946,32
73	APOTEKA DUOPHARM	66.520	1.081.550,38
UKUPNO PZU APOTEKA DUOPHARM		66.520	1.081.946,38
74	APOTEKA B PHARM BIHAĆ OGRANAK MARKALE	20.769	342.579,90

Red.br.	Naziv apoteke	Br. recepata	Iznos u KM
75	APOTEKA B PHARM BIHAĆ OGRANAK ILIDŽA	22.947	398.634,36
76	APOTEKA B PHARM BIHAĆ OGRANAK MERKATOR	17.438	269.386,52
77	APOTEKA B PHARM BIHAĆ OGRANAK BBI	11.589	199.143,18
UKUPNO PZU APOTEKE B PHARM BIHAĆ		72.743	1.209.743,96
78	APOTEKA ALMA TUZLA OGRANAK SUPER APOTEKA 7	23.685	409.018,15
79	APOTEKA ALMA TUZLA OGRANAK SUPER APOTEKA 6	16.810	259.395,94
UKUPNO PZU APOTEKE ALMA TUZLA		40.495	668.414,09
80	APOTEKA FAMILY PLUS OGRANAK 2	29.406	471.302,14
81	APOTEKA FAMILY PHARM OGRANAK 1	17.778	292.021,80
82	APOTEKA FAMILY	12.713	219.395,01
UKUPNO PZU APOTEKE FAMILY PHARM		59.897	982.718,95
83	APOTEKA GRAL II DOBRINJA	44.761	724.007,95
84	APOTEKA GRAL V DOBRINJA	23.760	404.574,91
85	APOTEKA GRAL OGRANAK HADŽIĆI	28.835	425.166,43
86	APOTEKA GRAL OGRANAK OTOKA	27.075	412.265,90
87	APOTEKA GRAL OGRANAK PAZARIĆ	16.046	232.359,42
88	APOTEKA GRAL OGRANAK DOBRINJA	20.055	293.733,77
89	APOTEKA GRAL I DOBRINJA	23.935	364.439,79
90	APOTEKA GRAL ŠIP BETANIJA	14.148	227.446,61
91	APOTEKA GRAL OGRANAK SKENDERIJA	13.937	221.880,79
92	APOTEKA GRAL KOŠEVO	8.843	146.589,30
UKUPNO PZU APOTEKE GRAL		221.395	3.452.465,00
Red.br.	Naziv apoteke	Br. recepata	Iznos u KM
93	APOTEKA IBO&CO TEH.TRG	47.439	758.261,63
94	APOTEKA IBO&CO PATR. LIGE 35	21.268	326.393,12
UKUPNO PZU APOTEKE IBO&CO		69.067	1.084.654,75
95	APOTEKA LUPRIV PHARM15	48.740	781.956,74
96	APOTEKA LUPRIV PHARM18	52.980	790.215,86
97	APOTEKA LUPRIV PHARM21	38.504	515.240,50
98	APOTEKA LUPRIV PHARM16	28.859	391.613,18
99	APOTEKA LUPRIV PHARM17	19.346	298.322,85
100	APOTEKA LUPRIV PHARM22	31.183	511.926,85
101	APOTEKA LUPRIV PHARM20	21.526	313.255,10
102	APOTEKA LUPRIV PHARM19	15.436	240.645,00
103	APOTEKA LUPRIV PHARM26	13.724	212.826,35
UKUPNO LJZU APOTEKE LUPRIV PHARM		270.298	4.056.002,00

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
 Tel: + 387 (0) 33 562-104, Fax: + 387 (0) 33 562-243
 Web: <http://mz.ks.gov.ba>, E-mail: mz@mz.ks.gov.ba

Red.br.	Naziv apoteke	Br. recepata	Iznos u KM
104	APOTEKA LUPRIV PLUS 14 OGR 2	71.590	1.167.800,44
105	APOTEKA LUPRIV PLUS OGRANAK ILIDŽA	41.881	596.289,14
106	APOTEKA LUPRIV PLUS15 OGR 1	12.959	189.770,70
107	APOTEKA LUPRIV PLUS11 OGR 3	11.830	207.716,68
108	APOTEKA LUPRIV PLUS OGRANAK SARAJEVO 4	19.226	290.941,07
UKUPNO LJZU APOTEKE LUPRIV PLUS		157.486	2.452.518,00
109	APOTEKA OTOKA 2	31.158	433.207,17
110	APOTEKA LUŽANI	20.919	295.943,94
111	APOATEKA LUŽANI A	7.961	115.037,72
UKUPNO PZU APOTEKE LUŽANI		60.038	844.188,83
112	APOTEKA Butmir	37.694	527.733,74
113	APOTEKA Farnes	27.486	428.249,99
114	APOTEKA Magistrat	39.570	558.275,42
UKUPNO PZU APOTEKE MAGISTRAT		104.750	1.514.259,15
115	APOTEKA Mgm Apoteka 2	15.043	240.773,84
116	APOTEKA Mgm Marijin dvor	6.997	111.883,20
UKUPNO PZU APOTEKE MGM KAKANJ		22.040	352.657,04
117	APOTEKA MEDICA KAKANJ-OGR.APOTEKA MEDICA BR 10	27.570	417.753,06
118	APOTEKA MEDICA KAKANJ-OGR.APOTEKA MEDICA BR 13	23.733	384.486,92
UKUPNO PZU MEDICA KAKANJ		51.303	802.239,98
119	APOTEKA OAZA ZDRAVLJA VOGOŠĆA	117.011	1.861.418,79
120	APOTEKA OAZA ZDRAVLJA ILIDŽA	87.546	1.308.555,56
121	APOTEKA OAZA ZDRAVLJA DOBRINJA II	59.839	918.453,40
122	APOTEKA OAZA ZDRAVLJA PODLUGOVI	46.298	712.092,37
123	APOTEKA OAZA ZDRAVLJA BIHAĆKA	66.378	1.107.154,42
124	APOTEKA OAZA ZDRAVLJA ALIPAŠIN MOST	70.836	1.130.989,75
UKUPNO APOTEKE PZU OAZA ZDRAVLJE		447.908	7.038.664,29
125	APOTEKA PHARMAMED BAŠČARŠIJA	23.427	376.742,93
126	APOTEKA PHARMAMED HADŽIĆI	18.275	274.938,07
127	APOTEKA PHARMAMED1 ILIDŽA	25.391	358.931,82
128	APOTEKA PHARMAMED2 DRVENIJA	17.765	308.477,86
UKUPNO PZU APOTEKE PHARMAMED		84.858	1.319.090,68

Red.br.	Naziv apoteke	Br. receptata	Iznos u KM
129	APOTEKA Pharmacy4you	42.356	611.335,53
130	APOTEKA Pharmacy4you Ogranak 1 Gazin han	14.655	233.624,68
131	APOTEKA Pharmacy4you Ogranak 2 Boljakov potok	21.365	290.110,29
UKUPNO PZU APOTEKE PHARMACY4YOU		78.376	1.135.070,50
132	APOTEKA Remedia Sokolović kolonija	45.160	699.728,38
133	APOTEKA Remedia Kranjčevićeva	14.237	261.968,91
134	APOTEKA Remedia 3	13.928	223.760,51
UKUPNO PZU APOTEKE REMEDIA		73.325	1.185.457,80
135	APOTEKA VERDANT 1	76.594	1.251.732,06
136	APOTEKA VERDANT	31.997	493.808,86
UKUPNO PZU APOTEKE VERDANT		108.591	1.745.541,00
137	APOTEKA Vitapharm	43.602	631.819,92
138	APOTEKA Vitapharm Pharmasan	40.445	618.888,95
139	APOTEKA Vitapharm Pharma Nova	13.632	303.789,79
UKUPNO PZU APOTEKE VITAPHARM		97.679	1.554.498,66
140	APOTEKA ZENI - LIJEK Podlugovi	17.087	265.921,83
141	APOTEKA ZENI - LIJEK Vogošća	18.108	278.177,48
142	APOTEKA ZENI - LIJEK Grbavica	16.769	293.380,00
UKUPNO PZU APOTEKE ZENI-LIJEK ZENICA		51.964	837.479,31
143	APOTEKA AL HANA INTERNACIONALNA APOTEKA	898	15.641
UKUPNO PZU AL HANA INTERNACIONALNA APOTEKA		898	15.641
144	APOTEKA Diva Medica Goražde ogr.Soukbunar	19.784	320.891,83
UKUPNO PZU APOTEKA DIVA MEDICA GORAŽDE		19.784	320.891,83
145	APOTEKA G- pharm	31.066	521.726,08
UKUPNO PZU APOTEKA G-PHARM		31.066	521.726,08
146	APOTEKA Mima	27.507	427.701,25
UKUPNO PZU APOTEKA MIMA		27.507	427.701,25
147	APOTEKA Vedypharm	21.333	341.934,34
UKUPNO PZU APOTEKA VEDYPHARM		21.333	341.934,34
148	APOTEKA Vita Kiseljak ogranak br.4	7.373	116.817,87
UKUPNO PZU APOTEKA VITA KISELJAK		7.373	116.817,87

Red.br.	Naziv apoteke	Br. recepata	Iznos u KM
149	APOTEKA La vita	23.791	388.068,38
UKUPNO PZU APOTEKA LA VITA		23.791	388.068,38
150	Apoteka 2FPHARM	18.358	270.253,77
151	Apoteka Alda	3.966	72.233
152	Apoteka Al Tawil	53.078	847.465,57
153	Apoteka Alipašin most	29.945	449.548,98
154	Apoteka Camaj	6.360	99.830,90
155	Apoteka Čelebić	58.208	928.452,22
156	Apoteka Galenpharm	15.699	271.483,33
157	Apoteka Lamela	31.204	697.261,73
158	Apoteka Libero	33.289	535.905,91
159	Apoteka Lotus	23.690	368.807,41
160	Apoteka Medikaliz	18.107	313.058,95
161	Apoteka Medisan	21.460	363.774,19
162	Apoteka Pharmacentar	8.352	150.220,19
163	Apoteka PharmaSA	9.375	129.933,17
164	Apoteka Pharmplus	28.734	462.865,72
165	Apoteka Pharma Viva	28.464	456.964,51
166	Apoteka San Di	22.679	336.596,97
167	Apoteka Selen	36.803	545.616,46
168	Apoteka Semperviva	33.053	548.622,53
169	Apoteka Shopping	21.016	321.988,12
170	Apoteka Stup	56.908	868.292,17
171	Apoteka Stup II	32.067	508.169,33
172	Apoteka Tara	17.006	290.424,82
173	Apoteka Tarčin	47.048	658.032,75
174	Apoteka Tilia	25.596	446.404,95

Red.br.	Naziv apoteke	Br. recepata	Iznos u KM
175	Apoteka Unapharm	29.555	463.352,49
176	Apoteka Valor	32.677	474.823,82
177	Apoteka Vedam	46.024	743.334,15
178	Apoteka Vita	43.075	656.472,51

k) Analiza i podaci o provedenom ugovaranju sa apotekama:

Sve ugovorne apoteke su sastavni dio integralnog informacionog sistema, a cjelokupni promet lijekova sa liste se vodi kroz aplikaciju eApoteka (od marta 2017. godine i pisani recepti se digitalizuju i validiraju prije nego budu realizovani), kroz istu se određuje status lijeka, te vrše obračuni kao osnovi za fakturisanje prema Zavodu. U toku 2023. godine, ukupno 178 apoteka je prometovalo lijekove na teret Zavoda od čega se 40 lokaliteta odnosi na apoteke JU Apoteke Sarajevo.

Cjelokupan promet i razmjena podataka između ljekara, apoteka i Zavoda se odvija putem aplikacije eApoteka u integralnom informacionom sistemu. U ugovornim apotekama, korisničke račune u aplikaciji eApoteka je koristilo 524 osoba ovlaštenih za izdavanje recepata.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je tokom 2023. godine, obnovio ugovore sa svim ugovornim apotekama Kantona Sarajevo o snabdijevanju lijekovima i medicinskim sredstvima, koji sada važe do 31.12.2024. godine.

l) Deficitarni lijekovi u 2023. godini i razlozi deficitarnosti

Iz dosadašnjih iskustva Zavoda, eventualne nestašice lijekova su bile u pravilu vezane za probleme oko mehanizma utvrđivanja cijena uslijed nivelacije cijena unutar generičkih grupa, jačina i oblika nakon donošenja Federalne liste lijekova, nakon čega pojedini proizvođači nisu željeli prometovati lijekove po nižim utvrđenim cijenama jer su smatrali da je isto neispravno urađeno ili da po novim cijenama ne postoji ekonomsko opravdanje za dalje prometovanje. Drugi razlog je bio u tome što iako su pojedini proizvođači prihvatili cijene prilikom apliciranja na listu lijekova, po stavljanju na listu lijekova, smatrali su da iste nedovoljne, te nisu željeli prometovati lijekove po tim cijenama (pogotovo ukoliko bi njihov lijek bio jedini ili najtraženiji u toj generičkoj grupi). Treći razlog je bio objektivnije prirode i odnosio se na eventualne probleme u smanjenoj ili otežnoj proizvodnji lijekova i po tom osnovu otežanoj distribuciji tih lijekova na tržište Kantona Sarajevo. Bez obzira o kojem se slučaju od prethodno opisanih radi, i dalje se govori o relativno malom (gotovo zanemarivom) broju lijekova u odnosu na ukupan broj lijekova na listi.

U 2023. godini, glavni razlog deficitarnosti lijekova je nemogućnost pojedinih proizvođača da prometuju lijekove po cijenama iz Odluke o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo ili zbog odluka da se pojedinim lijekovima smanji distribucija u BiH zbog promjena na globalnom tržištu, a radi se o slijedećim lijekovima:

- Esbesul sirup
- Omnic cps. 0,4mg
- Omnic ocas 0,4mg filmtbl.
- Glukophage XR 500mg i 1000mg

Deficitarni lijekovi zbog defektne proizvodnje su :

- Verion tbl. 0,5mg
- Val plus tbl. 160mg
- Cephobos cps. 500mg
- Amoxibos cps. 500mg
- Rapril tbl. 5mg

- Monozid tbl. 25mg
- Bonviva tbl. 150 mg
- Azomex susp.
- Lamictal tbl. 100mg
- Betoptic S kapi za oči
- Exmal tbl. 300mg
- Barios tbl. 5mg
- Trusopt kapi za oči
- Timolol kapi za oči
- Monopril tbl. 10mg
- Monopril tbl. 20mg

5. Najčešće greške u propisivanju lijekova

U Zavodu se vrši kontrola svakog realizovanog recepta u skladu sa Pravilnikom o uvjetima za propisivanje i izdavanje lijekova u prometu na malo ("Službene novine Federacije BiH" br.42/11 i 64/11).

U prethodnom periodu uočili smo značajan broj grešaka i nelogičnosti prilikom propisivanja recepata, koje su posebno izraženo kod elektronskih tromjesečnih terapije (eTerapija) koje se mjesecima produžavaju pri čemu se greške ponavljaju i prilikom produžavanja eTerapije, obzirom da se ista ne revidira, već gotovo automatski produžava. Olakšavanje propisivačke aktivnosti ljekarima sa sobom trebalo donijelo i dozu neophodne pažnje prilikom izmjena terapije ili proširenja ili smanjenja terapije, koju ljekari nerijetko nisu poštovali, pa se tako koncept automatskog tromjesečnog produžavanja morao razmotriti i vratiti u okvire racionalizacije troškova i povećanja sigurnosti pacijenata.

Navedene greške i nelogičnosti se prije svega odnose na slijedeće:

- na receptima se propisuju lijekovi sa pogrešno navedenom MKB,
- u tromjesečnim terapijama se propisuju lijekova koji su jedan drugom kontraindikovani ili predstavljaju dupliranje terapije za isto oboljenje,
- recepti se propisuju bez validnog specijalističkog nalaza,
- recepti se propisuju protivno smjernicama sa Liste lijekova,
- prilikom produžavanja eTerapija dodaju se novi lijekovi po osnovu specijalističke preporuke, ali se ne isključuju lijekovi koji su se ranije koristili a ne nalaze se na novom specijalističkom nalazu,
- pacijentu se propisuje nelogično veliki broj lijekova (nerijetko preko 10, 15 ili 20 u toku jednog mjeseca) bez ikakvih stručnih ili logičkih ograničenja,
- sanitetski materijal (iglice) se propisuju i za druge lijekove koji nisu inzulin.

Sve navedeno, pored neosnovanog povećanja troškova, značajno može uticati i na zdravlje i sigurnost samih pacijenata kojima se lijekovi propisuju.

U toku 2023. godine 654 ljekara su propisivali recept na teret Zavoda. Najveći broj propisivača su uposlenici JU Dom zdravlja KS koji istovremeno i generišu i najveći broj recepata, kao i ukupnog troška lijekova na recept. Svi recepti na teret Zavoda su evidentirani prilikom njihove realizacije kroz aplikaciju eApoteka u integralnom informacionom sistemu, a generisani su kao pisani recepti, elektronski recepti i elektronska tromjesečna terapija (eTerapija).

6. Kontrola propisivanja i izdavanja lijekova i poduzete mjere na racionalizaciji potrošnje

Zavod je tokom 2023. godine, u skladu sa stvarnim mogućnostima, vršio kontinuirani razvoj i nadogradnju softverskih alata koji omogućavaju dodatne uštede i bolje poštivanje smjernica i indikacija sa liste, odnosno unapređenje propisivačke prakse.

Cijeneći ozbiljnost problema rasta troškova, Zavod je i u 2023. godini, u skladu sa svojim mogućnostima, a s ciljem racionalizacije potrošnje u skladu sa svojom nadležnošću i mogućnosti, poduzimao i slijedeće mjere i to:

a) Uskladio cijene lijekova na manje cijene

- Vlada Federacije BiH je donijela Odluku o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH ("Službene novine FBiH" 106/21, 83/22, 11/23 i 85/23), kojom je utvrđena obaveza hitne nivelacije i usaglašavanja cijene lijekova sa kantonalne liste sa novim cijenama lijekova sa federalne liste
- Agencija za lijekove je na svojoj web stranici 05.06.2023. godine objavila maksimalne veleprodajne cijene lijekova za tržište BiH u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 3/17). Nakon urađenih prilagodbi i provjera novih cijena, iste su u primjeni od 12.06.2023. godine za 2023. godinu. Cjelokupan proces je bio regulisan putem aplikacije eApoteka u integralnom informacionom sistemu „ezOblak ZZOKS“.

b) Nastavio sa implementacijom elektronskih ograničenja prilikom propisivanja recepata, realizacije recepata i izdavanja lijekova putem integralnog informacionog sistema u okviru svojih stvarnih mogućnosti primjene kroz implementaciju kontrolnih mehanizama u formi eSmjernica, VDT-a i digitalnog doziranja. Ograničavajući faktori za još efikasniju elektronsku kontrolu predstavlja sam sadržaj smjernica sa liste lijekova, kod kojih za određeni broj lijekova utvrđena smjernice ne daje mogućnost primjene u informacionom sistemu, kao i potpuni manjak smjernica za određeni broj lijekova.

c) Adaptiranje na propisivačku politiku kod propisivanja ponovljenih tromjesečnih terapija (eTerapija)

- Pored gore navedenog, kada se posmatraju ukupni troškovi za svih 12 mjeseci 2023. godine u poređenju sa istim periodom prošlih godina (prvenstveno 2021. godine kao referente), jeste to da je broj recepata sporije raste (4%) u odnosu na porast broja pacijenata (8,5%).

Mjesec	Recepti			Broj JMB			Rec/JMBG		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Jan	455.350	433.810	471.671	113.917	121.552	128.289	4,00	3,57	3,68
Feb	450.711	427.770	461.925	114.279	116.747	127.477	3,94	3,66	3,62
Mar	485.574	454.563	495.320	124.226	125.316	132.900	3,91	3,63	3,73
Apr	451.530	455.491	441.470	117.236	124.322	122.460	3,85	3,66	3,61
Maj	423.827	435.869	454.301	113.195	120.811	126.499	3,74	3,61	3,59
Jun	432.950	436.758	446.539	115.516	120.234	122.306	3,75	3,63	3,65
Jul	433.104	429.452	453.698	114.018	117.847	120.817	3,80	3,64	3,76
Aug	427.048	444.652	450.150	113.934	119.840	120.403	3,75	3,71	3,74
Sep	437.949	450.009	453.224	120.089	124.923	123.141	3,65	3,60	3,68
Okt	437.595	461.196	470.758	120.559	129.068	128.916	3,63	3,57	3,65
Nov	446.229	466.689	472.534	122.483	131.663	130.858	3,64	3,54	3,61
Dec	462.917	486.267	486.900	126.318	134.067	135.149	3,66	3,63	3,60
Total	5.344.784	5.382.526	5.558.490	240.536	258.229	260.922	22,22	20,84	21,30
Index 23/21		+4,0%			+8,5%			-4,1%	

Navedeno je prije svega posljedica aktivnosti koje je inicirala Služba za farmaceutske poslove još početkom 2022. godine, kada je onemogućeno višestruko automatizovano ponavljanje eTerapija prilikom propisivanja gdje su ljekari nerijetko vodili malo računa o izmjenama terapija. Rezultat ove aktivnosti se ogleda istovremeno u racionalizaciji utroška novčanih sredstava, ali i povećanju sigurnosti pacijenata, čime je djelomično amortizovano još veće ukupno povećanje troškova koje bi nastalo.

Svim prethodno opisanim mjerama je umanjeno dodatno povećanje troškova lijekova u 2023. godini, iako je zbog primjene nove Odluke o listi lijekova (odnosno njenih izmjena), u ukupnom iznosu došlo do povećanja ukupnog troška.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA SA PRIJEDLOGOM MJERA I AKTIVNOSTI

Osigurana lica Kantona Sarajevo, u odnosu na osiguranike svih drugih kantona sa područja Federacije BiH, i dalje imaju najveći obim prava po osnovu lijekova, uzimajući u obzir asortiman i broj lijekova koji se finansiraju iz sredstava obaveznog osiguranja i dostupnosti apotekarske djelatnosti, odnosno broja apoteka koje izdaju lijekove na recept.

I pored svih mehanizama kontrole koji se primjenjuju a koji se odnose na smanjenje potrošnje, gdje se i dalje bilježe dobri rezultati, nažalost zbog prejakog uticaja u povećanju sadržaja liste lijekova, ukupni troškovi nastavljaju rasti. Da bi se u većoj mjeri uticalo na smanjenje potrošnje, ali i povećanje sigurnosti pacijenata, potrebno je držati stalni fokus na slijedećim aktivnostima:

1. Uvođenje jasnih i primjenjivih smjernica za nove lijekove sa Listi lijekova Kantona Sarajevo, kao i revidiranje postojećih smjernica sa Listi na način da iste budu primjenjive kroz modul eSmjernica
2. U saradnji sa zdravstvenim ustanovama i ljekarima propisivačima raditi na:
 - podizanju svijesti o značaju racionalne upotrebe lijekova,
 - prevenciji polipragmazije,
 - poštivanju smjernica i indikacija za korištenje lijekova,
 - sprečavanju generisanja nepotrebnih troškova.

sedam dana od dana kada im je izglasano nepovjerenje, s tim da ostavka stupa na snagu danom potvrđivanja Vlade u novom sazivu.

U periodu od dana podnošenja ostavke do dana potvrđivanja Vlade u novom sazivu, Vlada u ostavci obavlja sve poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa ustavom i zakonom.

Potvrđivanje Vlade u novom sazivu mora se izvršiti najkasnije u roku od 60 dana od dana izglasavanja nepovjerenja prethodnoj Vladi.

Član 11.

Ministri odgovaraju premijeru i Skupštini Kantona.

Premijer je odgovoran Skupštini Kantona.

Ministri snose krajnju odgovornost za rad svojih ministarstava.

Vlada Kantona podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme Skupština Kantona izglasa nepovjerenje.

Član 12.

Premijer i članovi Vlade mogu podnijeti ostavku.

Premijer podnosi ostavku predsjedavajućem Skupštine Kantona, a potvrđuje je Skupština Kantona na prvoj narednoj sjednici.

Kad premijer podnese ostavku, smatra se da su ostavku podnijeli svi članovi Vlade.

Član Vlade podnosi ostavku premijeru.

Član 13.

Ako Skupština Kantona prihvati ostavku premijera, premijer i Vlada će obavljati sve poslove iz svoje nadležnosti, do imenovanja nove Vlade, u skladu sa članom 8b. stav 2. ovog Zakona.

Ako premijer prihvati ostavku pojedinog člana Vlade, rješenje o razrješenju potvrđuje Skupština Kantona na prvoj narednoj sjednici.

Ministar može obrazložiti ostavku u Skupštini Kantona.

Premijer će novog člana Vlade imenovati i predstaviti na sjednici Skupštine Kantona i zatražiti glasanje o potvrđivanju imenovanja tog člana, u roku iz člana 8a. stav 3. Zakona.

Član 14.

Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih biće proporcionalno zastupljeni u Vladi. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Član 15.

Premijer i ministri, nakon potvrđivanja od strane Skupštine Kantona, daju svečanu izjavu pred predsjedavajućim Skupštine Kantona.

Vlada Kantona preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane Skupštine Kantona i davanja svečane izjave.

Član 16.

Vlada Kantona imenuje i razrješava sekretara Vlade Kantona u skladu sa zakonom kojim se reguliše državna služba.

Sekretar Vlade odgovara za svoj rad premijeru Vlade i Vladi.

III - NAČIN RADA I ODLUČIVANJA VLADE KANTONA

Član 17.

Radom Vlade Kantona rukovodi premijer koji predstavlja i zastupa Vladu Kantona, saziva sjednice Vlade Kantona, predlaže dnevni red i predsjedava sjednicama.

Član 18.

Vlada Kantona radi i odlučuje u sjednicama.

Vlada Kantona može odlučivati ako sjednici prisustvuje više od polovine članova Vlade Kantona, a sve odluke Vlade Kantona donose se prostom većinom članova Vlade Kantona koji glasaju.

U slučaju većih elementarnih nepogoda, nesreća ili drugih neposrednih društvenih opasnosti, Vlada donosi odluke prostom većinom glasova prisutnih članova Vlade koji glasaju.

IV - RADNA TIJELA VLADE KANTONA

Član 19.

Za razmatranje pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, davanje prijedloga i mišljenja o tim pitanjima, vršenje određenih poslova i zadataka u vezi sa provođenjem zaključaka Vlade Kantona, kao i za vršenje drugih poslova, Vlada Kantona može obrazovati stalna i povremena radna tijela (savjete, urede, komitete, odbore, komisije i dr).

Sastav i nadležnost radnih tijela iz stava 1. ovog člana uredit će se Poslovníkom Vlade Kantona ili aktom o obrazovanju radnog tijela.

Član 20.

Za donošenje rješenja u upravnom postupku i odlučivanje o drugim pojedinim pitanjima iz njene nadležnosti Vlada Kantona može obrazovati jednu ili više komisija čije članove imenuje iz reda članova Vlade.

V - NADLEŽNOST I ODGOVORNOST PREMIJERA I ČLANOVA VLADE KANTONA

Član 21.

Premijer rukovodi radom Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad, osigurava jedinstvo u izvršavanju poslova iz nadležnosti Vlade Kantona, ostvaruje saradnju sa drugim organima i usmjerava djelovanje Vlade Kantona kao cjeline i članova Vlade Kantona pojedinačno, te vrši i druge poslove utvrđene ustavom.

Premijer potpisuje akte Vlade Kantona.

Član 22.

Članovi Vlade Kantona mogu pokrenuti inicijative za donošenje zakona i drugih propisa iz nadležnosti Vlade Kantona, predlagati razmatranje i pretresanje pojedinih pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, predlagati utvrđivanje stavova Vlade Kantona i imaju druga prava i dužnosti utvrđena ustavom i zakonom.

Član 23.

Članovi Vlade Kantona su odgovorni i za zastupanje i provođenje zaključaka Vlade Kantona u poslovima koje im Vlada Kantona povjeri, kao i za blagovremeno pokretanje inicijative za rješavanje pitanja u okviru zadataka koje im je povjerila Vlada Kantona ili premijer.

Član 24.

Članovi Vlade Kantona određeni da učestvuju u radu drugog organa i tijela dužni su postupati u skladu sa ovlaštenjima, smjernicama i stavovima Vlade Kantona.

Članovi Vlade Kantona su dužni svoju aktivnost ostvarivati tako da, pored poslova za koje su lično zaduženi, prate i pitanja iz djelokruga Vlade Kantona za koja nisu lično zaduženi i da svojim prijedlozima i mišljenjima doprinose odgovorom, zakonitom i efikasnom radu Vlade Kantona.

VI - SEKRETAR VLADE KANTONA

Član 25.

Sekretar Vlade Kantona prema uputstvima premijera i Vlade u skladu sa Poslovníkom, stara se o pripremanju sjednice Vlade i dostavljanju materijala potrebnih za rad Vlade i njenih radnih tijela, pomaže premijeru u vršenju njegovih prava i dužnosti u vezi sa organizacijom i pripremanjem sjednica Vlade i izvršavanju zaključaka Vlade, obezbjeđuje radnim tijelima Vlade pomoć i saradnju stručnih i drugih službi i vrši i druge poslove u vezi s radom Vlade koje mu povjeri premijer.

Sekretar Vlade je naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Vlade.

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbе, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organe uprave, Vlada Kantona može osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom Stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionisanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne donese Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvatić, s. r.

ZAKON

O SUDSKIM TAKSAMAMA
(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Plaćanje sudske takse)

- (1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudskih taksa (u daljnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: sud).
- (2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifi sudskih taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.

(Obveznik plaćanja takse)

- (1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljnjem tekstu: takseni obveznik).
- (2) Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev

Član 4.

Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine Vogošća za period 01.01.2014.-30.06.2014. godine, objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-14-1780/14
08. septembra 2014. godine
Vogošća

Predsjedavajući
Općinskog vijeća Vogošća
Esad Pikanjač, s. r.

ISPRAVKA

Na osnovu člana 164. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, br. 15/13 i 47/13), sekretar Skupštine Kantona Sarajevo, nakon podnesenog zahtjeva za ispravku Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst) daje sljedeću

ISPRAVKU

ZAKONA O VLADI KANTONA SARAJEVO

("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst)

1. U članu 13. stav 1. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst), umjesto riječi: "članom 8b.", treba da stoje riječi: "članom 10.".
2. U članu 13. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst), umjesto riječi: "člana 8a.", treba da stoje riječi: "člana 9.".
3. Ovu ispravku objaviti u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-05-22971-1-1/14
12. septembra 2014. godine
Sarajevo

Sekretar
Skupštine Kantona Sarajevo
Abid Kolašinac, s. r.

FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU

SAOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO
PLAĆI ZAPOSLENIH U KANTONU SARAJEVO ZA
JULI/SRPNJ 2014. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna neto plaća po zaposlenom ostvarena u Kantonu Sarajevo za juli/srpanj 2014. godine iznosi 1.045 KM.

Broj 39
11. septembra 2014. godine

Direktor
Hidajeta Bajramović, s. r.

SLUŽBENE OBJAVE

UDRUŽENJA

Na osnovu člana 29. stav 1. Zakona o udruženjima i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/02), a po zahtjevu Udruženja "ODRED IZVIĐAČA RAKOVICA 9", Ministarstvo pravde i uprave donosi

RJEŠENJE

1. Upisuje se u registar udruženja koji se vodi kod Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo Udruženje "ODRED IZVIĐAČA RAKOVICA 9", skraćeni naziv je OI RAKOVICA 9, sa sjedištem u Rakovici, ulica RAKOVIČKA CESTA broj 471.
2. Upis je izvršen pod registarskim brojem 1942. knjiga IV registra udruženja, dana 12.06.2014. godine.
3. Programski ciljevi i zadaci Udruženja su: Razvoj i unapređenje izviđaštva u lokalnoj zajednici; razvoj kod svojih članova za poštivanje ljudi, razvijanje prijateljstva među ljudima, narodima, kako u lokalnoj zajednici, tako i na međunarodnom nivou, provođenje načela koje se temelje na savremenim pedagoškim spoznajama kao i na zamislima utemeljitelja izviđačkog sporta Sir Robert Baden Powella; pridonosenje razvoju djece i mladih, na dostizanju njihovih punih umnih i tjelesnih potencijala, kao pojedinca, odgovornih građana i članova lokalne, nacionalne i međunarodne zajednice; organizovanje izviđačkih škola za učenike osnovnih i srednjih škola, kao i studenata radi sticanja izviđačkih znanja i vještina; organizovanje izviđačkih kampova, od lokalnog do međunarodnog nivoa, organizovanje časova ekološke edukacije, članova i građana o značaju zaštite čovjekove okoline radi sprječavanja od svih vidova i oblika zagađivanja, te drugi ciljevi i djelatnosti u skladu sa zakonom i Statutom.
4. Osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje je: Baberović Anes - predsjednik Upravnog odbora.

Broj 03-05-05-3053/14
12. juna 2014. godine
Sarajevo

Ministrica
Velida Memić, s. r.

(O-874/14)

IZVOD IZ ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Član 13. tačka 12.

nije zdravstvena zaštita prilikom davanja osiguranja u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju;

15) zdravstvena zaštita vjerskih službenika u vjerskim zajednicama;

16) zdravstvena zaštita osoba romske nacionalnosti koja zbog tradicionalnog načina života nemaju stalno prebivalište, odnosno boravište u Federaciji;

Sredstva potrebna za finansiranje zdravstvene zaštite iz stava 2 ovog člana ostvaruju se iz prihoda prikupljenih na osnovu oprisa za zdravstveno osiguranje, sredstava budžeta kantona u skladu sa mogućnostima kantonalnog budžeta u kalendarskoj godini, iz učešća korisnika zdravstvene zaštite u pokrivenju dijela tih klapnih troškova zdravstvene zaštite, kao i iz drugih izvora na način i pod uvjetima određenim zakonom.

Izvanaj od stava 3. ovog člana, finansiranje zdravstvene zaštite predviđene tač. 5., 6., 7. i 16. stava 2. ovog člana, u dijelu koji se odnosi na obaveze Federacije, finansira se iz federalnog udjela u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, kao i propisima o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina.

Finansiranje zdravstvene zaštite iz tačke 15. stav 2. ovog člana obavlja se u skladu sa posebnim zakonima o rihodi vjere i ravnom položaju vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini.

Obim, sadržaj i način ostvarivanja zdravstvene zaštite iz stava 1. ovog člana odlukom utvrđuje Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra.

Vlada Federacije BiH dužna je obavijestiti Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljoj tekstu: Parlament Federacije BiH) u roku od 15 dana od dana donošenja odluke iz stava 6. ovog člana.

Društvena briga za zdravlje na nivou kantona i općine

Član 13.

Društvena briga za zdravlje na nivou kantona obuhvata mjere za osiguranje i provođenje zdravstvene zaštite od interesa za raslane na području kantona i to:

- 1) donošenje zakona i podzakonskih akata iz nadležnosti kantona;
- 2) uređenje i vođenje zdravstvene politike i provođenje reforme iz oblasti zdravstva od interesa za područje kantona;
- 3) praćenje zdravstvenog stanja stanovništva i rada zdravstvenih ustanova na području kantona, kao i stapanje o provođenju utvrdjenih prioriteta u zdravstvenoj zaštiti;
- 4) donošenje strateškog plana zdravstvene zaštite za područje kantona;
- 5) stvaranje uvjeta za pristupačnost i ujednačenost korištenja primarne i sekundarne zdravstvene zaštite na području kantona;
- 6) uspostavljanje sistema poboljšanja kvaliteta i sigurnosti zdravstvene zaštite;
- 7) osiguravanje palijativne njge za neizlječivo bolesne, odnosno umiruće u saradnji sa ustanovama iz oblasti socijalne zaštite, karitativnim i drugim udruženjima i pojedincima;
- 8) planiranje i ostvarivanje kantonalnog programa za očuvanje i zaštitu zdravlja od zagađene životne okoline što je prouzrokovano štetnim i opasnim materijama u zraku, vodi i zemljištu, odlaganjem otpadnih materija, opasnih hemikalija, izvornim jonirućih i nejonirućih zračenja, bukom i vibracijama na svojoj teritoriji, kao i vršenjem sistematskih ispitivanja životnih namirnica, predmeta opće upotrebe, mineralnih voda za piće, vode za piće i drugih voda koje služe za proizvodnju i preradu životnih namirnica i sanitarno-higijenske i rekreativne potrebe radi uvrđivanja njihove zdravstvene i higijenske ispravnosti i propisanog kvaliteta od interesa za kanton u skladu sa programom mjera koje donosi vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministra i kantonalnog ministra nadležnog za zaštitu okoliša;
- 9) provođenje epidemiološke, zdravstveno-statističke, socijalno-medicinske i zdravstveno-ekološke djelatnosti,

te unapređenje zdravlja i prevenciju bolesti na području kantona;

10) provođenje mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti iz svoje nadležnosti u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti;

11) sprečavanje pojave ovisnosti i liječenje s ciljem suzbijanja težih posljedica po zdravlje ovisnika;

12) ostvarivanje prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, te praćenje provođenja, zaštite i unapređenja tih prava;

13) organizaciju i rad nivozomske službe;

14) saradnja sa humanitarnim i stručnim organizacijama, savezima, komorama i udruženjima na poslovanju razvoja zdravstvene zaštite na svom području.

Kanton osigurava sredstva za višenje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač, a koji obuhvata investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova - prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti u skladu sa planom i programom mjera zdravstvene zaštite za područje kantona koji utvrđuje vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministra.

Odluku o mjerilima za osiguranje elemenata standarda za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti iz stava 2. ovog člana, koja će biti osnov za planiranje potpora iz kantonalnog budžeta, jednom godišnje donosi vlada kantona, uz usaglašen prijedlog kantonalnog ministra i kantonalnog ministra finansija.

Kanton osigurava sredstva za ostvarivanje društvene brige za zdravlje iz stava 1. ovog člana u budžetu kantona u skladu sa zakonom.

Kanton može donijeti posebne programe zdravstvene zaštite za pojedine kategorije stanovništva, odnosno vrste bolesti koje su specifične za kanton, a za koje nije donijet poseban program zdravstvene zaštite na federalnom nivou u skladu sa svojim mogućnostima, te utvrditi cijene tih pojedinačnih usluga, odnosno programa.

Član 14.

Društvena briga za zdravlje na nivou općine obuhvata ocjenjivanje rada zdravstvenih ustanova i kvaliteta zdravstvenih usluga, kao i osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta zdravstvenih usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave u skladu sa posebnim zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji.

Društvena briga iz stava 1. ovog člana ostvaruje se osnivanjem zdravstvenog savjeta na nivou općine koji planira i evalмира provođenje zdravstvene zaštite na području jedinice lokalne samouprave, daje mišljenje na planove i programe zdravstvene zaštite za područje lokalne samouprave, predlaže mjere za poboljšanje dostupnosti i kvaliteta zdravstvene zaštite, prati povredu prava pacijenata i poduzima mjere za unapređenje tih prava na svom području, te obavlja i druge poslove i zadatke u skladu sa propisima o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata.

Broj članova zdravstvenog savjeta određuje se statutom općine.

U radu savjeta iz stava 2. ovog člana učestvuju, po pravilu, predstavnici jedinice lokalne samouprave, pacijenata, mladih, komora iz oblasti zdravstva, stručnih udruženja, udruženja za zaštitu prava pacijenata, sindikata, zdravstvenih ustanova odnosno privatnih praksi, crvenog križa sa područja jedinice lokalne samouprave.

Društvena briga za zdravlje na nivou poslodavca

Član 15.

Mjere specifične zdravstvene zaštite koje mora osigurati poslodavac s ciljem stvaranja uvjeta za zaštitu zdravlja uposlenika na radnom mjestu i poucanja zdravstveno odgovornog ponašanja usmjerene su na provođenje: